

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Didaktikai Teológia Intézet – Kolozsvár
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés (MA)
1.6 Szak / Képesítés	Pasztorális tanácsadás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		A lelkipozítás elmélete és gyakorlata					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve			Vik János				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve			Vik János				
2.4 Tanulmányi év	2020-2021	2.5 Félév	1	2.6 Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	kötelező

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszámja)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					44
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					37
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					34
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					10
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszámja		119			
3.8 A félév össz-óraszámja		175			
3.9 Kreditszám		7			

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Internet csatlakozással, web-kamerával és mikrofonnal rendelkező személyi számítógép
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Internet csatlakozással, web-kamerával és mikrofonnal rendelkező személyi számítógép

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A lelkivezetés folyamatának alapvető ismerete a keresztény lelkiségteológia összefüggésében • A keresztény lelkivezetés evangéliumi gyökereinek ismerete • A lelkivezető és a vezetett kapcsolatának megfelelő alakítása
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Annak tudatos számontartása, hogy a pasztorális tanácsadásban minden helyzet egyedi, mégpedig azért, mert minden személy (szenvető ember) egyedi jelleggel bír. • Az a kritikus képesség, hogy az egyéni lelkigondozásban a lehető legoptimálisabb módon, vagyis a szenvedő ember igazi javát szolgálva történjen a tanácsadás.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Lelkivezetést adni azt jelenti: segíteni az Istennel kialakuló kapcsolat fejlődését. A lelkivezetés tapasztalata észrevehetően segít nyitottnak lenni az élő Istenre és az életre. Egyetlen előfeltétele van annak, hogy valaki a lelkivezetést válassza: legyenek az érzélemvilágát is megmozgató tapasztalatai Istennel kapcsolatban, ezeket legyen képes észrevenni, és tudjon beszélni róluk lelkivezetőjével. A tantárgy tehát általános bevezetőt kíván nyújtani mind a jövő lelkivezetői számára, mind pedig azoknak, akik lelkivezetést igényelnek. • A tantárgy általános célkitűzése továbbá az, hogy hozzásegítse az mesterképzős hallgatót az emberi tapasztalat vallásos dimenziója központi szerepének felismeréséhez és értékeléséhez.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Ezen mesterkurzus sajátos célkitűzései közé tartozik a lelkivezetett és Isten kapcsolatának segítése, valamint a lelkivezető és a vezetett kapcsolatának megalapozása, ugyanakkor ezen kapcsolat zavarainak a tudatosítása is. • A tantárgy keretei között a résztvevők az evangélium fényében megismerhetik, hogy Jézus miként volt lelkivezetője az embereknek.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Tanítási hét: Bevezető előadás.	Interaktív módszerrel történő megtervezése a tantárggyal kapcsolatos tanulási-tanítási folyamatnak	–
2. Tanítási hét. A lelkivezetés fogalma és célja. Szükséges-e a lelkivezetés?	Szinkrón és aszinkrón módszerek együttes alkalmazása a számítógéppel segített kollaboratív tanulás-tanítás folyamatának megvalósulása érdekében	Merton: 8–21.
3. Tanítási hét. Hogyan fordítsuk hasznunkra a lelkivezetést?	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Merton: 21–39.

Lélekföltárás és vezetés. Különleges problémák.		
4. Tanítási hét. A harmónia: Élet a jó Istennel.	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Jálics: 9–29.
5. Tanítási hét. A harmónia: A kísérő feladata. E lelkiség jelentősége és határai.	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Jálics: 30–45.
6. Tanítási hét. A hivatás és a küldetés: A Messiás felismerése. A földi Kincsek. Mennyei kincsünk és Krisztus követése	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Jálics: 48–70.
7. Tanítási hét. A hivatás és a küldetés: A küldetés. A küldetés mint lelkiség. A kísérő feladata. Amivel a tevékenység lelkisége gazdagít minket. De ez volna minden?	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Jálics: 71–87.
8. Tanítási hét. A csönd: Meghívás a szemlélésre, figyelésre és csodálkozásra	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Jálics: 89–117.
9. Tanítási hét. A csönd: A kísérő feladata. E lelkiség erősségei és a további távlatok	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Jálics: 118–135.
10. Tanítási hét. A lét: Bevezetés. Jézus ígéretei a János-evangéliumban. A kísérő és a kísért személy.	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Jálics: 138–161.
11. Tanítási hét. A lelkivezető és a vezetett kapcsolatának szempontjai: Lelkivezetővé válni	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Barry – Connolly: 173–193.
12. Tanítási hét. A lelkivezető és a vezetett kapcsolatának szempontjai: A lelkivezető és a vezetett kapcsolatának megalapozása	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Barry – Connolly: 195–221.
13. Tanítási hét. A lelkivezető és a vezetett kapcsolatának szempontjai: A lelkivezető és a vezetett kapcsolatának zavarai	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Barry – Connolly: 223–248.
14. Tanítási hét. A lelkivezető és a vezetett kapcsolatának szempontjai: Szupervízió a lelkivezetésben	Ugyanazok, mint az előbbi tanítási héten	Barry – Connolly: 249–271.

Kiemelt könyvészet:

- Barry, William A. – Connolly, William J.: *A lelkivezetés gyakorlata (ford. Lukács János)*, Budapest 2015.
- Jálics Ferenc: *Lelkivezetés az evangéliumban (ford. Várnai Jakab)*, Budapest²2014.
- Merton, Thomas: *Lelkivezetés és elmélkedés*, Budapest é. n.

Ajánlott szakirodalom:

- Blittersdorf, Maria: *Geistliche Begleitung in Gruppen. Ein Beitrag zum Neuwerden der Kirche*, Ostfildern²2014.
- Hadot, Pierre: *A lélek iskolája. Lelkigyakorlatok és ókori filozófia*, Budapest 2010.
- Jálics Ferenc: *Testvéreink hite*, Kecskemét³1995.
- Jálics Ferenc: *Szemlélődő lelkigyakorlat. Bevezetés a szemlélődő életmódba és a Jézus-imába*,

Budapest 2014. • Peng-Keller, Simon: <i>Einführung in die Theologie der Spiritualität</i> , Darmstadt 2010.		
8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Tanítási hét. A szemináriumi tevékenység menetének megbeszélése, a tematikával történő ismerkedés.	Interaktív módszerrel történő megtervezése a szemináriummal kapcsolatos tanulási-tanítási folyamatnak	–
2. Tanítási hét. Mi a lelkivezetés? A vezető és a vezetett kételyei. Miért szükséges a lelkivezetés?	Szinkrón és aszinkrón interaktív módszerek váltakozása	Nemes – Perczel Forintos: 19–38.
3. Tanítási hét. Lelkivezetés vagy tanácskérés? Lelkivezetés vagy pszichoterápia? Beszélgetés a lelki dolgokról, lelkivezetés és lelkigyakorlat.	Szinkrón és aszinkrón interaktív módszerek váltakozása	Nemes – Perczel Forintos: 39–51.
4. Tanítási hét. A lelkivezetés meghatározása. Életünk tapasztalatainak áttekintése a hit fényében. A megkülönböztetés.	Szinkrón és aszinkrón interaktív módszerek váltakozása	Nemes – Perczel Forintos: 52–70.
5. Tanítási hét. A gyermekkori élmények szerepe a személyiségfejlődésben. A lelki érettség szerepe. A rendszeres lelkivezetés iránti vágy felkeltésének lehetőségei	Szinkrón és aszinkrón interaktív módszerek váltakozása	Nemes – Perczel Forintos: 71–91.
6. Tanítási hét. Milyen tapasztalatok szükségesek a vezetett részéről, hogy a lelkivezetés gyümölcsöző lehessen számára? További kívánalmak a lelkivezetés elkezdéséhez.	Szinkrón és aszinkrón interaktív módszerek váltakozása	Nemes – Perczel Forintos: 92–100.
7. Tanítási hét. Az első találkozás: A vezető felkészülésének szempontjai. Milyen adományokra van szüksége a lelkivezetőnek, hogy jól tudja végezni szolgálatát?	Szinkrón és aszinkrón interaktív módszerek váltakozása	Nemes – Perczel Forintos: 103–118.
8. Tanítási hét. A vezetett önismerete. Önismeret és önértékelés. Belső megmozdulások (érzések) felismerése. A vezető önismerete.	Szinkrón és aszinkrón interaktív módszerek váltakozása	Nemes – Perczel Forintos: 119–139.
9. Tanítási hét. A vezetett és a vezető közötti helyes kapcsolat kialakulásának feltételei. Elfogadás és szeretet a vezető és vezetett kapcsolatában? A határok kérdése. Szempontok a vezető és vezetett kapcsolatának értékeléséhez.	Szinkrón és aszinkrón interaktív módszerek váltakozása	Nemes – Perczel Forintos: 140–158.
10. Tanítási hét. A vezetett életvitelének rendezéséhez szükséges legfontosabb feltételek. Milyen témákra ajánlatos kitérni a lelkivezetés során? A gyümölcsöző lelkivezetéshez szükséges hitbeli	Szinkrón és aszinkrón interaktív módszerek váltakozása	Nemes – Perczel Forintos: 159–164.

alapok.		
11. Tanítási hét. A vezetett imaéletével kapcsolatos első kérdések. Istenélmény és evangéliumi életvitel. Az értékrend és életcél világos megfogalmazásának elősegítése.	Szinkrón és aszinkrón interaktív módszerek váltakozása	Nemes – Perczel Forintos: 165–171.
12. Tanítási hét. Hogyan kérdezzünk? A hallgatás és meghallgatás fontossága. Ha a vezetett kérdez. Ha ellenállást tapasztalunk.	Szinkrón és aszinkrón interaktív módszerek váltakozása	Nemes – Perczel Forintos: 172–188.
13. Tanítási hét. A vezető helytelen magatartása: mit ne tegyünk? Mikor szóljunk, és mikor ne? Az időzítés és a türelem kérdése a lelkivezetésben.	Szinkrón és aszinkrón interaktív módszerek váltakozása	Nemes – Perczel Forintos: 189–194.
14. Tanítási hét. A vezetett fejlődése. Kihívások a vezetett számára. Jézus mint lelkivezető.	Szinkrón és aszinkrón interaktív módszerek váltakozása	Nemes – Perczel Forintos: 195–207.
Kiemelt könyvészet:		
<ul style="list-style-type: none"> Nemes Ödön – Perczel Forintos Dóra: <i>A lelkivezetés művészete. Hogyan találjunk rá Isten akaratára életünkben?</i>, Budapest 2013. 		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

<ul style="list-style-type: none"> A tantárgy tartalma összhangban van mindazzal, ami ezen a szakterületen történik az ország többi egyetemén és külföldön egyaránt. A tantárgy elébe megy azoknak az elvárásoknak és szakmai szabványoknak, amelyeket a teológia szakterületének kutatói megfogalmaztak.

10. Értékelés

A félév első két hetében az évfolyam tagjai egyenként eldöntik, hogy melyik csoporthoz kívánnak csatlakozni a tantervben szereplő kötelezettségek teljesítése érdekében. Félév közben nincs lehetőség váltani az „a” típusú csoportból a „b” típusúba, és fordítva sem lehet átlépni, mivel az értékelési kritériumok különböznek a két csoportra vonatkozólag.

10.a. A hétközben zajló órákra járó csoport

Tevékenység típusa	10.a.1 Értékelési kritériumok	10.a.2 Értékelési módszerek	10.a.3 Aránya a végső jegyben
10.a.4 Előadás	Az aszinkrón és szinkrón módszerekkel feldolgozott tananyag ismerete és a konkrét esetekre történő megfelelő alkalmazás képessége.	vizsga	66,66%
	Interaktív jelenlét a hétközben zajló szinkrón tevékenységek során.	számontartás	
10.a.5 Szeminárium	Minden releváns szöveg	számontartás	33,33%

	hétről-hétre történő aszinkrón egyéni elolvasása és feldolgozása, majd szinkrón módszerrel interaktív munka kiscsoportban és a plénum előtt.		
--	--	--	--

10.a.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- **Milyen formában történik a félévvégi vizsgáztatás?** Szóbeli vizsga formájában. Az (online-) teremben mindig két vizsgázó diák van jelen. A tételhúzást követően kb. 10-15 percet lehet készülni a felelésre. Ezt követően 10 percet kell beszélni a kihúzott tételben szereplő témáról. A fennmaradó 5 percben a vizsgáztató tanár tesz fel villámkérdéseket, ha ennek szükségét látja. Ha közvetlenül a tételhúzást követően a vizsgázó visszaadja a kihúzott tételt, másodikat is húzhat, ebben az esetben viszont két jeggyel kisebb lesz a végső értékelés.
- **Milyen előnnyel jár, ha a vizsgázó diák a félév végén anonim módon kitölti a tantárgyfelelős oktató tevékenységét kiértékelő egyetemi online-kérdőívet?** Amennyiben a kérdőív kitöltésének a tényét egy képernyőképpel bizonyítani tudja, eleve két vizsgatételt húzhat, s a kettőből szabadon választhat egyet.
- **Milyen forrásanyagokból lehet majd felkészülni a vizsgára?** A tankönyvek, amelyekből fel lehet készülni a szóbeli vizsgára: Barry, William A. – Connolly, William J.: *A lelkivezetés gyakorlata* (ford. Lukács János), Budapest 2015; Nemes Ödön – Perczel Forintos Dóra: *A lelkivezetés művészete. Hogyan találjunk rá Isten akaratára életünkben?*, Budapest 2013; Jálics Ferenc: *Lelkivezetés az evangéliumban* (ford. Várnai Jakab), Budapest 2014; Merton, Thomas: *Lelkivezetés és elmélkedés*, Budapest é. n.
- **Legkésőbb melyik dátumig kapják meg a diákok a vizsgatételsort?** A vizsgatételsort legkésőbb december 18-án kapja meg az évfolyam.
- **Hány százalékot ér a végén a vizsgajegy? S hány százalékot a szemináriumi jegy?** A szóbeli vizsga a végső jegy 66,66%-át jelenti, a szeminárium pedig annak 33,33%-át.
- **Sor kerül parciális vizsgára? Ha igen, melyik tanítási héten?** Nem lesz parciális vizsga.
- **Pontosan mi a feladata annak, aki nem tud eleget tenni a szemináriummal kapcsolatos jelenléti kötelezettségének? Pontosán melyik dátumig kell majd elvégezni a pluszfeladatot?** Szemináriumi foglalkozáson 75%-ban kötelező a jelenlét, tehát maximum 6x45 perc hiányzás megengedett. A megengedettnél több hiányzás elkerülhetetlenségét a diák a szemináriumért felelős oktatóval előre megbeszéli, s azt is, hogy szükség van-e pluszfeladat elvégzésére, s ha igen, milyen határidőig kell azt benyújtani.
- **Az online történő szinkrón tevékenységek során milyen feltétele van a virtuális jelenlétnek?** Web-kamera bekapcsolása elengedhetetlen. Minden kivételes esetet az érintett hallgató külön meg kell hogy beszéljen a tantárgyfelelős oktatóval.

10.b. Hétfélig tevékenységet és több aszinkrón feladatot vállaló csoport

Tevékenység típusa	10.b.1 Értékelési kritériumok	10.b.2 Értékelési módszerek	10.b.3 Aránya a végső jegyben
10.b.4 Előadás	Az aszinkrón és szinkrón módszerekkel feldolgozott tananyag ismerete és a konkrét esetekre történő megfelelő alkalmazás képessége.	vizsga	66,66%
	Egyenként 1 oldal – A4-es formátum, 12-es betűméret, 1,5 sortávolság	Benyújtott esszék kiértékelése a hiányzó szinkrón interaktív jelenlét	

	<p>– esszé jellegű beszámoló mind a 13 tanítási hétre vonatkozólag. Fő szempont az esszé megírásánál: Két „heuréka”- és két „problémás”-mondat kiválasztása, s azok önálló értelmezése. <i>(A „heuréka”-mondatok mindig azok, amelyek különösen is megszólították az olvasót a tantárggyal kapcsolatos kialakítandó kompetenciák és a megvalósításra váró célkitűzések vonatkozásában; a „problémás”-mondatok mindig azok, amelyek inkább további kérdéseket váltanak ki az olvasóban, amelyek további kutatásra készítetik őt.)</i> Az esszék emailen (vik@startmail.com) történő benyújtása lehetséges heti rendszerességgel, az órarendben szereplő előadás napján; az írások összesített beküldése lehetséges ugyanakkor a félév végén is, mégpedig az utolsó tanítási héten, 2021. január 12-én.</p>	pótlására	
--	--	-----------	--

10.b.5 Szeminárium	<p>Minden releváns szöveg hétről-hétre történő aszinkron egyéni elolvasása és feldolgozása. A 13 szemináriumi témához egyenként 1 oldalas – A4-es formátum, 12-es betűméret, 1,5 sortávolság – beszámoló megírása kötelező a szemináriumi forrásanyag alapján.</p> <p>Fő szempont a beszámoló megírásánál: A fejezetek végén található „Gyakorlatok” pontban szereplő kérdések megválaszolása az aktuális szemináriumi tananyag tükrében.</p> <p>A beszámolók emailen (vik@startmail.com) történő benyújtása lehetséges heti rendszerességgel, az órarendben szereplő szeminárium napján; az írások összesített beküldése lehetséges ugyanakkor a félév végén is, mégpedig az utolsó tanítási héten, 2021. január 12-én.</p>	Pontosan elküldött beszámolók kiértékelése	33,33%
--------------------	---	--	--------

10.b.6 A teljesítmény minimumkövetelményei

- **Milyen formában történik a félévvégi vizsgáztatás?** Szóbeli vizsga formájában. Az (online-) teremben mindig két vizsgázó diák van jelen. A tételhúzást követően kb. 10-15 percet lehet készülni a felelésre. Ezt követően 10 percet kell beszélni a kihúzott tételben szereplő témáról. A fennmaradó 5 percben a vizsgáztató tanár tesz fel villámkérdéseket, ha ennek szükségét látja. Ha közvetlenül a tételhúzást követően a vizsgázó visszaadja a kihúzott tételt, másodikat is húzhat, ebben az esetben viszont két jeggyel kisebb lesz a végső értékelés.
- **Milyen előnnyel jár, ha a vizsgázó diák a félév végén anonim módon kitölti a tantárgyfelelős oktató tevékenységét kiértékelő egyetemi online-kérdőívet?** Amennyiben a kérdőív kitöltésének a tényét egy képernyőképpel bizonyítani tudja, eleve két vizsgatételt húzhat, s a kettőből szabadon választhat egyet.
- **Milyen forrásanyagokból lehet majd felkészülni a vizsgára?** A tankönyvek, amelyekből fel lehet készülni a szóbeli vizsgára: Barry, William A. – Connolly, William J.: *A lelkipozíció gyakorlata* (ford. Lukács János), Budapest 2015; Nemes Ödön – Perczel Forintos Dóra: *A lelkipozíció művészete. Hogyan találjunk rá Isten akaratára életünkben?*, Budapest 2013; Jálics Ferenc: *Lelkipozíció az evangéliumban* (ford. Várnai Jakab), Budapest 2014; Merton, Thomas: *Lelkipozíció és elmélkedés*, Budapest é. n.
- **Legkésőbb melyik dátumig kapják meg a diákok a vizsgatételsort?** A vizsgatételsort legkésőbb december 18-án kapja meg az évfolyam.
- **Hány százalékot ér a végén a vizsgajegy? S hány százalékot a szemináriumi jegy?** A szóbeli

vizsga a végső jegy 66,66%-át jelenti, a szeminárium pedig annak 33,33%-át.

- **Sor kerül parciális vizsgára? Ha igen, melyik tanítási héten?** Nem lesz parciális vizsga.

Kitöltés dátuma

2020.10.02

Előadás felelőse

Dr. Vik János

Szeminárium felelőse

Dr. Vik János

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2020.10.02

Intézetigazgató

Dr. Holló László